

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Om den Clausenske Injurie-Sag

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Om den Clausenske Injurie-Sag", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Aarhus Universitet, Det Teologiske Fakultet. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1831_495A-intro-shoot-idm86.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

H.N. Clausens pjece om injurier

I januar 1831 blev angrebene for meget for H.N. Clausen, som skrev til universitetsdirektionen og beklagede sig over den nærmest lovløse tilstand, der herskede, når pamfletskrivere som Lindberg kunne slippe af sted med gentagne gange at fremsætte injurierende beskyldninger imod en embedsmand og kalde ham "en Ungdomsforfører, en Meeneder, en Bestrider og Forhaaner af Christendom og Kirke" (Clausen 1831, s. 8). Især fandt Clausen det urimeligt, at sådanne 'demagoger' og 'kirkelige terrorister' (s. 27), kunne tillade sig at gentage tidligere fremsatte beskyldninger, som domstolen allerede én gang havde fundet grundløse. Clausen anså det desuden for et stort problem, at en teologisk embedsmand, der blev udsat for injurier vedr. sin embedsførelse, var henvist til at føre sagen som en almindelig borgerlig injuriersag ved en ordinær domstol, som hverken kunne eller ville forholde sig til den læremæssige side af sagen. Han opfordrede derfor kancelliet til at nedsætte en fagkyndig kommission, som én gang for alle kunne afgøre, om han havde gjort brug af for stor frihed i sine akademiske undersøgelser (s. 13).

Universitetsdirektionen støttede Clausens anmodning og videresendte den til kancelliet, som var længe om at behandle sagen. Først den 27. september forelå deres svar: De fandt ingen anledning til at nedsætte en kommission (Glædemark 1948, s. 39). Dette foranledigede Clausen til i midten af oktober at udgive pjecen *Om Injuriantens og den Injurieredes Stilling i Danmark*, hvori han dels optrykte sin henvendelse til universitetsdirektionen fra januar, dels indviede læserne i nogle yderligere overvejelser om trykkefrihedsspørgsmålet. Clausen argumenterede bl.a. for, at trykkefriheden ikke burde omfatte smædeskrifter: "jeg troer ikke, at Frihed til at skjelde, forkjette og fordømme Næsten uden Lov og Dom er den Trykkefrihed, som et Folk har Trang til og har Nytte af" (Clausen 1831, s. 19 f.). Smædeskrifterne burde anses som "udelukte og bandlyste" ved lov (s. 20). Af Clausens pjece fremgår det, at han skrev den, før han modtog kancelliets svar, og at pjecen altså blev skrevet i en form for protest mod den nølen, han oplevede fra kancelliets side (s. 16).